บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายส่งเสริมการศึกษาฯ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โทร. ๐๔๕-๘๑๔๖๗๓

ที่ ศก ๕๑๐๐๘/ว ๓๕๕ **วันที่** ๖ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM ๒.๕ ปี ๒๕๖๗

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษทุกแห่ง

พร้อมนี้ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ขอส่งสำเนาหนังสือกองสาธารณสุข ที่ ศก ๕๑๐๐๖/ว ๓๑๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM ๒.๕ ปี ๒๕๖๗ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางอินทุอร บุญเนตร)
ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กองการศึกษา
รับที่ 990
วันที่ 2 9 ก.พ. 2567
เวลา ๑๓.๐๐

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มงานป้องกันและควบคุมโรค กองสาธารณสุข โทร ๐๔๕ ๘๒๖ ๑๘๔
ที่ ศก ๕๑๐๐๖/ ว ๓๑๔ **วันที่** ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM ๒.๕ ปี ๒๕๖๗

เรียน รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ หัวหน้าส่วนราชการในสังกัด หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในและหัวหน้าหน่วยบริการสาธารณสุข ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

ด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ได้รับแจ้งจากจังหวัดศรีสะเกษว่า ได้รับการประสานจากกรมควบคุมมลพิษ ว่าคณะรัฐมนตรีในการประชุม มีมติเห็นชอบมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM ๒.๕ ปี ๒๕๖๗ กรมควบคุมมลพิษ จึงนำส่งมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM ๒.๕ ปี ๒๕๖๗ เพื่อพิจารณาดำเนินการ พร้อมจัดส่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกของจังหวัดที่พบค่าฝุ่นละออง PM ๒.๕ เกินมาตรฐาน ซึ่งข้อมูลฯ ดังกล่าว กรมควบคุมมลพิษ โดยศูนย์สื่อสารการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ภายใต้คณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อความยั่งยืน ได้มีรายงานและแจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นละออง PM ๒.๕ ผ่านช่องทางเว็บไซต์และแอปพิเคชัน Air4Thai และเฟซบุ๊คศูนย์สื่อสารการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

เพื่อให้การปฏิบัติราชการของจังหวัดศรีสะเกษเป็นไปตามวัตถุประสงค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จึงขอนำส่งมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM ๒.๕ และขอให้ท่านพิจารณาประชาสัมพันธ์ข้อมูลดังกล่าวให้บุคลากรทราบ สำหรับกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ขอให้ประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษาในสังกัดทราบรายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่จังหวัดศรีสะเกษ ที่ ศก ๐๐๑๔.๒/ว ๗๑๑ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

เรียน ผู้อำนวยการกองการศึกษา
☑ เพื่อโปรดทราบและ
☐ เพื่อโปรดพิจารณาและ
☑ ข้อคิดเห็น

(นายอภิศักดิ์ แซ่จึง)
รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รักษาราชการแทน
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

(นางพบพร กองปัด)
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๑๙/๒/๖๗

ข้อพิจารณา/สั่งการ
☐ ทราบและถือปฏิบัติ
☐ ทราบและดำเนินการ
☐
☐

(นางอินทุธร บุญแนตร)
ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
๒๙ ก.พ. ๖๗

องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
รับที่ 1805
วันที่ - 2 ก.พ. 2567
เวลา 13.45น.

ที่ ศก ๐๐๑๔.๒/ว ๗/๑๑

ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ
ถนนเทพา ศก ๓๓๐๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๗

กองสาธารณสุข
รับที่ 625
วันที่ - 2 ก.พ. 2567
เวลา 15.14 น.

เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ $PM_{2.5}$ ปี ๒๕๖๗

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ $PM_{2.5}$ ปี ๒๕๖๗

ด้วยจังหวัดศรีสะเกษได้รับการประสานจากกรมควบคุมมลพิษ ว่าคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ มีมติเห็นชอบมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ $PM_{2.5}$ ปี ๒๕๖๗ และกลไกการบริหารจัดการและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป กรมควบคุมมลพิษ จึงนำส่งมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ $PM_{2.5}$ ปี ๒๕๖๗ เพื่อพิจารณาดำเนินการ พร้อมจัดส่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกของจังหวัดที่พบค่าฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินมาตรฐาน สำหรับใช้บริหารจัดการปัญหาฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ในระดับพื้นที่ ซึ่งข้อมูลฯ ดังกล่าว กรมควบคุมมลพิษ โดยศูนย์สื่อสารการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ภายใต้คณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อความยั่งยืน ได้มีการรายงานและแจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ผ่านช่องทางเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน Air4Thai และเฟซบุ๊กศูนย์สื่อสารการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

จังหวัดศรีสะเกษพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้ท่านพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ $PM_{2.5}$ ปี ๒๕๖๗ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัชรพล เกษาสุรวิทย์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
ส่วนสิ่งแวดล้อม
โทรศัพท์ / โทรสาร ๐๔๕ - ๖๔๓๐๙๑

https://shorturl.asia/nv87H

ข้อสั่งการ
- [ ] บค.....
- [ ] คร.....
- [ ] ฉสส.....
- [ ] รพ.สต.....
- [ ] เธอย.....
- [ ] อื่นๆ.....

มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ $PM_{2.5}$ ปี ๒๕๖๗

๑. ความเป็นมา

สถานการณ์ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ โดยเฉพาะพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จะมีแนวโน้มสูงขึ้นในช่วงต้นปีและปลายปีทุกปี โดยมีแหล่งกำเนิดและกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผาในพื้นที่เกษตร หมอกควันข้ามแดน การจราจรและขนส่ง โรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยาในช่วงต้นปีที่ความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศปิด ลมสงบ ฝุ่นละอองไม่ฟุ้งกระจายและสะสมในพื้นที่จนเกินมาตรฐาน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญโดยประกาศให้การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติเมื่อปี ๒๕๖๒ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ "การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง" ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ รวมถึงแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองประจำปี ที่ดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ ทำให้สถานการณ์ฝุ่นละอองในปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยในปี ๒๕๖๕ พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ลดลงร้อยละ ๑๖ จำนวนวันที่เกินมาตรฐาน ลดลงร้อยละ ๕๖ สำหรับพื้นที่ภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ลดลงร้อยละ ๒๗ จำนวนวันที่เกินมาตรฐาน ลดลงร้อยละ ๓๒ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๔ จำนวนจุดความร้อน ลงลงร้อยละ ๖๑

ในปี ๒๕๖๖ สถานการณ์มลพิษจากฝุ่นละอองมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสภาพอุตุนิยมวิทยาที่เริ่มเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะความเป็นกลางและกำลังพัฒนาเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญ ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้ง และปริมาณฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยกระทรวงสาธารณสุขระบุว่า จากข้อมูลเฝ้าระวังโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศในช่วงต้นปี ๒๕๖๖ พบผู้ป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ กว่า ๑.๗ ล้านราย และยังส่งผลต่อการท่องเที่ยว เศรษฐกิจและสังคม

เมื่อประเมินสถานการณ์ฝุ่นละอองในปี ๒๕๖๗ สถานการณ์เอลนีโญจะมีกำลังแรงตั้งแต่ปลายฤดูฝนปี ๒๕๖๖ ต่อเนื่องไปจนถึงช่วงฤดูร้อน ปี ๒๕๖๗ อุณหภูมิเฉลี่ยมีแนวโน้มจะสูงกว่าค่าปกติ ทำให้มีอากาศร้อนและแล้งมากขึ้น ปริมาณฝนรวมของประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะต่ำกว่าค่าปกติ ร้อยละ ๑๐ ซึ่งจะส่งผลให้สถานการณ์ไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละอองในปี ๒๕๖๗ จะมีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ $PM_{2.5}$ ปี ๒๕๖๗ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง โดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชน โดยคำนึงถึงบริบทของพื้นที่ รวมถึงให้มีการยกระดับการดำเนินงานให้เข้มข้น ซึ่งจะมีคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อเสนอแนะนโยบาย แนวทางมาตรการ อำนวยการ มอบหมาย ควบคุม กำกับ ประสานงาน และติดตามการดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อบูรณาการ ติดตาม เฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์ และบริหารจัดการในพื้นที่ให้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ข้อมูลพื้นฐาน

๒.๑ สถานการณ์ฝุ่นละอองในปี ๒๕๖๖

ภาพรวมสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ดังนี้

๑) ทั่วประเทศ (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖) ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๘ และจำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๑๓๓ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐ และจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๖

๒) พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ (๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖) ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๖๒ มคก./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐๗ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๑๑๒ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๐ และจำนวนจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕๖

๓) พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖) ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๓ มคก./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๕๒ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔๘

๔) พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖) ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๔๑ มคก./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๖ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๙๕ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๓ และจำนวนจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐๙

๕) พื้นที่ภาคกลาง (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖) ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๔ มคก./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๖ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๗๓ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๖ และจำนวนจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐๐

๖) พื้นที่ภาคตะวันออก (๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖) ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๐ มคก./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๖ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๓๙ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒๕ และจำนวนจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑๑

๗) พื้นที่ภาคใต้ (๑ กรกฎาคม - ๓๐ กันยายน) ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๑๓ มคก./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๑ วัน (ปี ๒๕๖๕ ไม่พบเกินมาตรฐาน) และจำนวนจุดความร้อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๗๐

๒.๒ ระดับความรุนแรงตามช่วงสถานการณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ในปี ๒๕๖๖ โดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤต ได้แก่ พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามช่วงสถานการณ์ต่างๆ ได้แก่ ช่วงสถานการณ์ปกติ ช่วงที่ได้อิทธิพลจากสภาพอุตุนิยมวิทยาที่สภาพอากาศปิด ช่วงที่มีการเผาในพื้นที่ และช่วงที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันข้ามแดน พบว่า

๑) พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในช่วงสถานการณ์ที่เป็นสภาวะปกติ ปริมาณฝุ่นละอองส่วนใหญ่ยังคงมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แต่เมื่อได้รับอิทธิพลจากสภาพอุตุนิยมวิทยาที่มีสภาวะอากาศปิด ลมสงบ อากาศไม่ยกตัว ทำให้ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่าของสภาวะปกติ และเมื่อเกิดการเผาจะส่งผลให้ปริมาณ $PM_{2.5}$ เพิ่มขึ้นเป็น ๓ เท่าของสภาวะปกติ และเมื่อได้รับผลกระทบจากหมอกควันข้ามแดน ปริมาณ $PM_{2.5}$ ยังคงเพิ่มขึ้นเป็น ๓ เท่าของสภาวะปกติ

๒) พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ในช่วงสภาวะอากาศปิด ปริมาณฝุ่นละอองส่วนใหญ่ยังคงมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เมื่อได้รับอิทธิพลจากการเผาในพื้นที่ทั้งในพื้นที่เกษตร ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่าของสภาวะอากาศปิด และเมื่อได้รับอิทธิพลจากการเผาในพื้นที่ป่า ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เพิ่มขึ้นเป็น ๖ เท่าของสภาวะอากาศปิด และเมื่อได้รับผลกระทบจากหมอกควันข้ามแดน ส่งผลให้ปริมาณฝุ่นละออง เพิ่มขึ้นเป็น ๙ เท่าของสภาวะอากาศปิด

๒.๓ ข้อมูลจุดความร้อน และพื้นที่เผาไหม้ปี ๒๕๖๖

จุดความร้อนสะสมทั่วประเทศ (๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖) พบจำนวน ๑๖๘,๔๖๘ จุด แบ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์ ๑๒๑,๕๗๕ จุด พื้นที่เกษตร ๓๔,๓๔๑ จุด และพื้นที่เมือง ๑๒,๕๕๒ จุด โดยเป็นจุดความร้อนใน ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ จำนวน ๑๐๙,๐๓๕ จุด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๓๑,๑๙๘ จุด ภาคกลาง จำนวน ๔,๙๖๐ จุด และมีพื้นที่เผาไหม้ใน ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ รวม ๙,๗๖๘,๙๒๘ ไร่

๓. กรอบแนวคิด

แนวทางการยกระดับการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ปี ๒๕๖๗ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วย มีการเตรียมการล่วงหน้าเร็วขึ้น กำหนดพื้นที่แบบมุ่งเป้าโดยระบุพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่เกษตรที่ไฟไหม้ซ้ำซาก สร้างกลไกการทำงานให้ภาคเอกชนสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาเพื่อลดข้อจำกัดด้านงบประมาณ จัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อสั่งการลงสู่ศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัดเพื่อลดขั้นตอน แก้ไขปัญหาฝุ่นพิษแบบถาวร ปรับปรุงแก้ไขกฎ/ระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ยกระดับการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนให้เข้มข้นจากแนวทางในระดับภูมิภาคอาเซียนไปสู่การปฏิบัติการร่วมกันในระดับทวิภาคี ใช้การสื่อสารเชิงรุก ตรงจุด ต่อเนื่อง

๔. เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมาย

๑) พื้นที่เป้าหมายหลัก : พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ

เป้าหมาย : ลดการเผาไหม้

(๑) พื้นที่ป่า ๑๐ ป่าอนุรักษ์ ๑๐ ป่าสงวนแห่งชาติ ลดลงร้อยละ ๕๐

(๒) พื้นที่เกษตรกรรม ลดลงร้อยละ ๕๐

๒) พื้นที่เป้าหมายรอง : พื้นที่อื่น

เป้าหมาย ๑ : ลดการเผาไหม้

(๑) พื้นที่ในป่าอนุรักษ์ และป่าสงวนแห่งชาติอื่น ลดลงร้อยละ ๒๐

(๒) พื้นที่เกษตรกรรมอื่น ลดลงร้อยละ ๑๐

เป้าหมาย ๒ : ควบคุมการระบายฝุ่นในพื้นที่เมือง

๔.๒ ผลลัพธ์คุณภาพอากาศ

รายภาค	ค่าเฉลี่ยฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ลดลงร้อยละ	จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินมาตรฐาน ลดลงร้อยละ
๑๗ จังหวัดภาคเหนือ	๔๐	๓๐
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	๒๐	๕
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๐	๕
ภาคกลาง	๒๐	๑๐

๕. การปฏิบัติการ

มาตรการกำหนดให้สอดคล้องตามลักษณะการรับมือภัย โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมการ ระยะเผชิญเหตุ และระยะบรรเทา และมาตรการภาพรวมที่ดำเนินงานต่อเนื่องตลอดทั้งปี และเพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ ปฏิบัติการ ดังนี้

๕.๑ <u>ระยะเตรียมการ</u>

๑) กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ และกระทรวงสาธารณสุข กำหนดหลักเกณฑ์ในการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เมื่อค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง อยู่ในระดับวิกฤต (เกิน ๒๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)

๒) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ให้ทั่วถึง เท่าเทียม ทันท่วงที เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

๓) กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร จัดเตรียมห้องปลอดฝุ่น หน้ากากอนามัย รวมถึงยารักษาโรคเพื่อรองรับสถานการณ์ฝุ่นละออง

๔) สำนักนายกรัฐมนตรี โดยกรมประชาสัมพันธ์ ร่วมกับองค์กรสื่อมวลชน สื่อสารเชิงรุก ตรงจุด ต่อเนื่อง ทั้งในช่วงก่อน ระหว่าง และหลังสถานการณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการของภาครัฐ โดยเฉพาะการไม่เผาป่า ไม่เผาพื้นที่เกษตร ความตระหนักในภัย และความเสียหายจากการเผา ให้ประชาชนทั่วไปมีความตื่นตัว ร่วมกันสอดส่องและแจ้งเหตุ การปกป้องสุขภาพ

- **การจัดการไฟในป่า**

๕) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เตรียมพร้อมในพื้นที่เป้าหมายหลักที่เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเผาซ้ำซากในป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ ที่กำหนดไว้ ๑๐ อันดับสูงสุด เพื่อป้องกันเข้มข้นใช้กลยุทธ์การตรึงพื้นที่ โดยร่วมบูรณาการทุกหน่วยงาน ตรวจพบไฟป่าให้เร็วขึ้น จัดทำแผนที่เก็บหาของป่าและแผนที่เลี้ยงปศุสัตว์ แผนบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่ป่า จัดระเบียบควบคุมผู้เข้าใช้ประโยชน์พื้นที่ ทำกติการ่วมระหว่างภาครัฐ - ชุมชน เรื่องการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า รวมถึงการปฏิบัติการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติอื่น

๖) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อให้ประชาชนและหรือภาคเอกชนสามารถนำไม้ออกจากป่าเพื่อการบริหารจัดการเชื้อเพลิงและสร้างรายได้

๗) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เตรียมการเพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่ป่า (ป่าเปียก-ป่าชื้น) ในพื้นที่เสี่ยงที่กำหนด รวมถึงการจัดหาน้ำเพื่อการดับไฟในป่า ทั้งจากแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำบาดาล

- **การจัดการไฟในพื้นที่เกษตรกรรม**

๘) จังหวัดโดยศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควันและฝุ่นละออง กำหนดแนวทางบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่การเกษตรที่เสี่ยงต่อการเผาไหม้ เพื่อไม่ให้เกิดการเผาในช่วงเวลาเดียวกัน มีข้อมูลเกษตรกร และจำนวนพื้นที่กำหนดเงื่อนไขการเผา และประกาศให้รับทราบร่วมกัน โดยเสนอให้ใช้ระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิง (BurnCheck) เพื่อการประมวลผลในภาพรวมของประเทศ

๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอุตสาหกรรม ส่งเสริมเกษตรปลอดการเผาดังนี้
๑) พื้นที่ไร่อ้อย สนับสนุนเครื่องจักรกลให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวเพื่อไม่ให้มีการเผา ไม่รับอ้อยไฟไหม้เข้าหีบ
๒) พื้นที่นาข้าว บริหารจัดการน้ำให้เหมาะสมและเท่าเทียมต่อการทำนาของเกษตรกรทุกราย เพื่อไม่ให้เผา สนับสนุนเครื่องจักรกลสำหรับอัดฟาง ไถกลบตอซัง

๑๐) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพลังงาน บริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยเฉพาะพื้นที่เกษตรรอบโรงไฟฟ้าชีวมวล โดยสร้างระบบรวบรวมและขนส่งจัดส่งไปยังโรงไฟฟ้าชีวมวล และการแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงชีวมวล

๑๑) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจับกุมผู้กระทำผิดตามเงื่อนไขข้อตกลงการเผาภายใต้แนวทางการบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่การเกษตร

- **การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง**

๑๒) กระทรวงพลังงาน ขอความร่วมมือผู้ค้าน้ำมันนำน้ำมันดีเซลกำมะถันต่ำมาจำหน่ายในราคาเท่ากับน้ำมันดีเซลปกติ ก่อนการประกาศบังคับใช้มาตรฐานน้ำมัน Euro5

๑๓) กระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ให้บริการตรวจเช็คสภาพเครื่องยนต์ เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง ลดค่าน้ำมันเครื่อง ค่าแรง และค่าอะไหล่

๑๔) กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยแจ้งให้ผู้ประกอบการควบคุมการผลิตและตรวจสอบการทำงานระบบบำบัดมลพิษทางอากาศให้มีประสิทธิภาพ

● การสนับสนุนและการลงทุน

๑๕) ภาคเอกชนสนับสนุนการแก้ไขปัญหาไฟในป่า และพื้นที่เกษตรกรรม โดยสนับสนุนชุมชนในการจัดการ ดูแลป่า และการป้องกันไฟ หรือสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์การป้องกัน/ดับไฟ รวมถึงการรับซื้อสินค้าหรือผลิตผลจากป่าและสินค้าเกษตรที่ไม่มีการเผา

๑๖) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ออกมาตรการเพื่อให้สิทธิประโยชน์หรือแรงจูงใจกับภาคเอกชนที่ร่วมกันสนับสนุนเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ $PM_{2.5}$ เช่น สิทธิประโยชน์ภายใต้เงื่อนไขมาตรการส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม เป็นต้น

๑๗) สำนักงบประมาณจัดระบบงบประมาณ เพื่อการป้องกัน เผชิญเหตุ และฟื้นฟูเยียวยาปัญหาฝุ่นพิษ $PM_{2.5}$ โดยในปี ๒๕๖๗ ให้จัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน เพื่อลดฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและโครงการจัดหาระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อรับมือสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอนในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ แบบครบวงจร และตั้งแต่ปี ๒๕๖๘ เป็นต้นไป ให้จัดสรรงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ประเด็นการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง

๕.๒ <u>ระยะเผชิญเหตุ</u>

● การจัดการไฟในป่า

๑๘) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการบัญชาการสถานการณ์ไฟป่าระดับพื้นที่แบบมีส่วนร่วม โดย

- ควบคุมการเข้าป่า ตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด/จุดเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงและการเข้าออกของประชาชนที่ไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า
- ลาดตระเวนแจ้งเหตุไฟไหม้ และระดมสรรพกำลัง อุปกรณ์เครื่องมือ อากาศยาน ปฏิบัติการดับไฟป่า ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและชุมชนที่อยู่ในและรอบบริเวณพื้นที่ป่าที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดับไฟป่า
- เชื่อมโยงศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควันและฝุ่นละออง (War room) ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้บัญชาการเหตุการณ์ โดยกำหนดตารางเวลาการปฏิบัติการลาดตระเวนป้องกันไฟป่า และให้มีการรายงานสถานการณ์กับศูนย์ปฏิบัติการฯ (War room) ตลอด ๒๔ ชั่วโมง
- ประกาศปิดป่าชั่วคราวในเขตพื้นที่ล่อแหลม โดยจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่หากจะเข้าพื้นที่ หรือเพิ่มมาตรการควบคุมในส่วนที่มีสถานการณ์ไฟป่าอยู่ในระดับวิกฤต หรือเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าขั้นรุนแรง
- จับกุมผู้กระทำผิดตามเงื่อนไขการควบคุมและข้อตกลงกติการะหว่างรัฐ – ชุมชน เรื่องการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า

● **การจัดการไฟในพื้นที่เกษตรกรรม**

๑๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร จัดตั้งชุดปฏิบัติการประจำพื้นที่ (ระดับอำเภอ) เฝ้าระวัง ออกตรวจ ป้องปราม ระงับ ยับยั้ง แจ้งเหตุ และระดมสรรพกำลัง เครือข่ายอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เฝ้าระวัง และป้องกันการลักลอบเผาในพื้นที่เกษตรเสี่ยงเผาไหม้

๒๐) ศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง บริหารจัดการไฟในพื้นที่รับผิดชอบตามข้อตกลงในบัญชีรายชื่อเกษตรกรและจำนวนพื้นที่ หากเกษตรกรต้องการเผาให้ดำเนินการขออนุญาตฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนการเผา โดยให้ฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามเงื่อนไขการอนุญาตเผาที่กำหนด และให้จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด โดยประมวลผลผ่านระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิง (BurnCheck)

● **การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง**

๒๑) กระทรวงคมนาคม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เข้มงวดการตรวจสภาพรถยนต์ประจำปี เพิ่มจุดตรวจสอบ/ตรวจจับควันดำให้ครอบคลุมพื้นที่วิกฤต เข้มงวดวินัยการจราจร ใช้อัตราโทษสูงสุด เร่งคืนผิวการจราจรในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าเพื่อแก้ปัญหาการจราจร

๒๒) กระทรวงอุตสาหกรรม ตรวจกำกับโรงงานทุกแห่งที่มีความเสี่ยงสูงในการปล่อยฝุ่นละออง บริหารจัดการการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่ประสบปัญหาฝุ่นละอองในช่วงวิกฤต อาทิ การเหลื่อมเวลาการผลิต การลดหรือหยุดการผลิตชั่วคราว การใช้พลังงานสะอาดเป็นเชื้อเพลิง

● **ภาพรวม**

๒๓) ผู้ว่าราชการจังหวัด ใช้อำนาจตามกฎหมายในการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชน

๒๔) กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร จัดตั้งศูนย์ตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข กรณีหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Public Health Emergency Operation Center; PHEOC) ในทุกระดับ

๒๕) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ปฏิบัติการฝนหลวงสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ ป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน ฝุ่นละออง เติมน้ำต้นทุน ทั้งในระยะเตรียมการและระยะเผชิญเหตุ

๕.๓ <u>ระยะบรรเทา</u>

๒๖) กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ติดตามประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการยกระดับคุณภาพอากาศ

๕.๔ <u>มาตรการการบริหารจัดการในภาพรวม</u>

๒๗) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตร พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) การเผาในพื้นที่เกษตร และพื้นที่ป่า นำระบบการรับรองผลผลิตทางเกษตรแบบไม่เผา (GAP $PM_{2.5}$ Free) มาใช้เป็นเครื่องมือ ปรับเปลี่ยนระบบการปลูกพืชและการเปลี่ยนพืช ที่มีการเผาให้ปลอดการเผา ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่สูง อ้อย ข้าว

๒๘) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดเงื่อนไขเรื่องการห้ามเผากับมาตรการสนับสนุนต่าง ๆ ของภาครัฐ ได้แก่ สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์) การดูแลเรื่องราคาผลผลิต ระบบเกษตรพันธสัญญา (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) การให้สิทธิทำกินในพื้นที่ของรัฐ (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

- **หมอกควันข้ามแดน (ข้อ ๒๙ - ๓๑)**

๒๙) กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งรัดดำเนินการตามแผนปฏิบัติการร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนระหว่างประเทศไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว – สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ภายใต้ยุทธศาสตร์ฟ้าใส (CLEAR Sky Strategy) สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ $PM_{2.5}$ แผนที่เสี่ยงไฟ ระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) การจัดการเกษตรในพื้นที่สูง

๓๐) กระทรวงพาณิชย์ เพิ่มเงื่อนไขเรื่องการเผาในพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตร ในการพิจารณานำเข้า – ส่งออกสินค้า

๓๑) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการเปิดเผยข้อมูลในรายงานด้านสิทธิมนุษยชน เรื่องสิทธิด้านสุขภาพและด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีของบริษัทที่ทำธุรกิจด้านการเกษตร

๓๒) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เร่งจัดทำระบบ Big Data ที่บูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านคุณภาพอากาศ แหล่งกำเนิดและการจัดการเพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลด้านการจัดการคุณภาพอากาศแห่งชาติ ที่สนับสนุนการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจและสั่งการ

๓๓) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งรัดการนำกฎหมายว่าด้วยอากาศสะอาด เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๖. กลไกการบริหารจัดการ

การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ $PM_{2.5}$ ปี ๒๕๖๗ โดยกลไกการบริหารจัดการ ดังนี้

๖.๑ กลไกการบริหารจัดการระดับชาติ โดยคณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อความยั่งยืน ที่มีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน จะทำหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบาย แนวทางมาตรการ อำนวยการ มอบหมาย ควบคุม กำกับ ประสานงาน และติดตามการดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรมควบคุมมลพิษเป็นหน่วยงานผู้ประสานงานหลัก

๖.๒ กลไกการบริหารจัดการในระดับพื้นที่ โดยศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ เพื่อเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ที่มีการบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ